

- informować pszczelarzy o wykonywanych zabiegach ochrony roślin,
- nie zanieczyszczać wód, takich jak: rowy melioracyjne, zbiorniki śródpolne i inne środkami ochrony roślin, ponieważ mogą one stanowić źródło wody dla zapylaczy,
- przestrzegać przepisów prawnych.

Zgodnie z obowiązującym prawem w etykietach środków ochrony roślin zalecenia związane z ochroną pszczół są umieszczane (o ile to konieczne) w części etykiety dotyczącej środków ostrożności związanych z ochroną środowiska naturalnego tj.:

„Niebezpieczne dla pszczół / W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować na rośliny uprawne w czasie kwitnienia / Nie używać w miejscach gdzie pszczoły mają pożytek / Usuwać lub przykrywać ule podczas zabiegu i przez (określić czas) po zabiegu / Nie stosować kiedy występują kwitnące chwasty / Usuwać chwasty przed kwitnieniem / Nie stosować przed (określić czas)”.

WSPIERAJ ZAPYLACZE W ŚRODOWISKU ROLNICZYM

Cenne dla zapylaczy rośliny dziko rosnące

Cennymi dla zapylaczy roślinami dziko rosnącymi są: wierzby, klony, lipy, jarzębiny, kruszyna pospolita, głogi, tarnina, berberys zwyczajny, malina, wawrzynek wilczełyko, wrzos zwyczajny, borówki, żurawina błotna, mącznica lekarska, nawłóć pospolita, macierzanka piaskowa, lebiodka pospolita, wierzbówka koprzyca, miodunka ćma, trędownik bulwiasty, pajęcznica gałęzista. Ponadto należy także mieć na uwadze następujące rośliny: komonice zwyczajną, groszek żółty, miętę, chaber łukowy, brodawnik jesienny, ostrożeń, mniszek pospolity, nawłóć późną, oman łukowy, rdest wężownik, barszcz zwyczajny, kulik zwykły, bodziszek łukowy, wierzbownicę kosmatą, firletkę poszarpaną, żywokost lekarski, niezapominajkę błotną, storczyki.



Pszczoła miodna na facelii.

Powyższe zwroty określa rozporządzenie Komisji (UE) Nr 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin.

Za kontrolę nad prawidłowym stosowaniem środków ochrony roślin odpowiada Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, do której należy zwracać się w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

W przypadku podejrzenia o wystąpienie zatrucia pszczół w pasiece środkami ochrony roślin zaleca się postępować zgodnie z wytycznymi Polskiego Związku Pszczelarskiego. Na stronie internetowej PZP (<http://www.zwiazek-pszczelarski.pl>) zamieszczone są informacje o Kodeksie Dobrej Praktyki Produkcyjnej w Pszczelarstwie, a także o postępowaniu w przypadku podejrzenia zatrucia oraz możliwe jest pobranie wzorów protokołów, zgodnie z którymi należy zgromadzić materiał dowodowy.

W terenach trudniej dostępnych spotyka się: łączeń baldachowaty, krwawnicę pospolitą, marka szerokolistnego, rdest ziemnowodny, gwiazdnicę błotną, bobrka trójlistkowego, przetacznika długolistnego, wilczomlec błotny, rzeżuchę łąkową, rzeżuchę ziemnowodną.

Wśród upraw rolniczych najbardziej pożądanymi gatunkami roślin byłyby takie, które nie wymagają stosowania środków ochrony roślin, a jednocześnie

są gatunkami miododajnymi (np. gryka, facelia błękitna). Ze względów przydatności dla zapylaczy jako rośliny miododajne i pyłkodajne wskazane byłyby rzepak, rzepik, słonecznik. Z tą jednak uwagą, aby ochrona chemiczna tych roślin była prowadzona w sposób rozważny i terminowy, przy użyciu środków ochrony roślin najbardziej bezpiecznych dla pszczół i innych zapylaczy.

Tworzenie siedlisk dla dziko żyjących pszczół

Ważnym aspektem wspierania dziko żyjących pszczół jest tworzenie korzystnych warunków dla bytowania, rozmnażania i gniazdowania tych owadów. Podstawowym elementem takich działań jest tworzenie w obrębie gospodarstwa tzw. użytków ekologicznych. Są to między innymi miedze,

nieużytki, zadrzewienia śródpolne czy pasy zadrzewień a także kępy krzewów, roślinności niskiej oraz zbiorniki wodne znajdujące się wśród dziko rosnącej roślinności. Obecnie zaleca się aby powierzchnia użytków ekologicznych wynosiła od 5% do 7% całkowitej powierzchni gospodarstwa.



Hodowla murarki ogrodowej.

Użytki ekologiczne są również miejscem bytowania innych owadów pożytecznych takich jak np. owady drapieżne i pasożytnicze, a więc wrogowie naturalni

szkodników. Z gospodarczego punktu widzenia mają one duże znaczenie w ograniczaniu liczebności szkodników roślin uprawnych.